QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta 14 ta' Mejju 2002
Numru 11

~itazzjoni 900/2000

Joseph u Maria konju[i Farrugia

versus

Raymond u Sonja konju[i Psaila u *Pickless Limited*

F'din il-kaw\a l-atturi qeg]din jitolbu l-]las ta' erbat elef mija u tletin lira (Lm4,130) ming]and il-konvenuti Psaila b]ala debituri prin`ipali, u erbat elef lira (Lm4,000), parti mid-dejn prin`ipali, ming]and is-so`jetà konvenuta b]ala garanti bis-sa]]a ta' kitba privata tal-5 ta' Frar 1999. Qeg]din jitolbu wkoll l-img]ax u l-ispejje\.

L-atturi kienu talbu wkoll illi l-kaw\a tinqata' bid-dispensa tas-smig], ta]t il-pro`edura sommarja spe`jali, u billi l-konvenut Raymond Psaila ammetta t-talba u l-konvenuta Sonja Psaila baqg]et kontuma`i, il-qorti b'sentenza tal-25 ta' {unju 2001 laqg]et it-talbiet mag]mula kontra dawk il-konvenuti.

Is-so`jetà konvenuta, i\da, talbet illi tit]alla tikkontesta l-kaw\a, u l-qorti b'dikriet tal-25 ta' {unju 2001 ordnat illi l-kaw\a kontra dik il-konvenuta timxi bil-pro`edura normali.

L-e``ezzjonijiet tas-so`jetà konvenuta huma dawn:

1. trid issir prova illi min iffirma l-kitba tal-5 ta' Frar 1999 f'isem is-so`jetà konvenuta tassew kellu s-setg]a illi jiffirma f'isimha;

2. l-atturi qeg]din jitolbu wisq, g]ax il-konvenuti Psaila kienu g]amlu xi]lasijiet lill-atturi; u

3. l-atturi naqsu illi jag]mlu dak li trid il-li[i biex ji[bru l-]las ming]and id-debituri Psaila.

It-talba kontra s-so`jetà konvenuta hija mibnija fuq kitba privata tal-5 ta' Frar 1999 — li fuqha kien deher Disma Attard f'isem is-so`jetà konvenuta — illi tg]id hekk:

> … … … il-kumpanija qed tid]ol garanti favur l-istess konju[i Psaila fis-sens illi a tenur li l-istess konju[i Farrugia jag]tu l-kan`ellament ta' l-istess ipoteka [fuq proprjetà tal-konvenuti Psaila], il-kumpanija qed tipprometti illi sal-a]]ar ta' Frar 1999 hija t]allas is-somma ta' elfejn lira (Lm2,000) u li huma qed jit]allsu u ji[i depo\itat *cheque* bid-data relativa, u f'ka\ li mis-self li l-konju[i Psaila ser jie]du ming]and il-*Bank of Valletta p.l.c.* huma ma jkunux tallsu l-elfejn lira l-o]ra, l-istess kumpanija tobliga ru]ha li t]allas l-istess somma sa \mien tliet (3) xhur mill-1 ta' Marzu 1999.

L-ipoteka msemmija fil-kitba t]assret skond il-ftehim u `-*cheque* t'elfejn lira (Lm2,000) ma]ru[ mill-konvenuta favur l-atturi ma ssarrafx g]ax is-so`jetà konvenuta \ammet lill-bank milli j]allas. Il-konvenuti Psaila baqg]u ma]allsux ukoll u g]alhekk, skond il-ftehim, is-so`jetà konvenuta g]andha t]allas l-elfejn lira (Lm2,000) li kellha t]allas dak in-nhar li saret il-kitba, u g]andha t]allas ukoll it-tieni elfejn lira (Lm2,000) li baqg]u ma]allsux il-konvenuti Psaila.

Naraw issa jekk l-e``ezzjonijiet imressqa mis-so`jetà konvenuta humiex ra[uni tajba biex ma t]allasx.

L-ewwel e``ezzjoni trid prova illi Disma Attard, li iffirma l-kitba tal-5 ta' Frar 1999 f'isem is-so`jetà, tassew kellu s-setg]a li jiffirma f'isimha.

Il-*memorandum* tas-so`jetà fl-g]axar paragrafu jg]id illi r-rappre\entanza legali tag]ha hija vestita f'kull direttur; billi Disma Attard huwa direttur tas-so`jetà seta' jorbotha u g]alhekk l-ewwel e``ezzjoni hija mi`]uda.

It-tieni e``ezzjoni tg]id illi saru xi]lasijiet mill-konvenuti Psaila.

Mhux biss ma tressqet ebda prova ta']las minn Psaila i\da l-konvenut Raymond Psaila ammetta t-talbiet kontra tieg]u g]all-ammont kollu; dan ifisser illi, kontra dak li tg]id it-tieni e``ezzjoni, ma sar ebda]las.

It-tieni e``ezzjoni wkoll, g]alhekk, hija mi`]uda.

It-tielet e``ezzjoni tg]id illi l-atturi ma ]adux il-passi me]tie[a biex ji[bru l-]las ming]and il-konvenuti l-o]ra. Din effettivament hija e``ezzjoni ta' eskussjoni, u dwar din l-e``ezzjoni l-art. 795 tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili jg]id hekk:

> **795.** Il-konvenut li jag]ti l-e``ezzjoni ta' l-eskussjoni, g]andu jippre\enta fis-smig] tal-kaw\a, jew qabel, lista li jkun fiha mi[juba]a[a b']a[a l-beni li jkollha f'Malta l-parti li tag]ha tintalab l-eskussjoni, u li jkunu bi\\ejjed g]all-]las tal-kreditu ta' l-attur.

Is-so`jetà konvenuta baqg]et qatt ma ippre\entat il-lista msemmija f'dak l-artikolu u l-e``ezzjoni ta' eskussjoni g]alhekk ma tistax tintlaqa'.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti, wara li ti`]ad l-e``ezzjonijiet tas-so`jetà konvenuta, tilqa' t-talbiet ta' l-atturi u tikkundanna lil *Pickless Limited* t]allas lill-atturi erbat elef lira (Lm4,000), flimkien ma' l-ispejje\ [udizzjarji u l-img]ax minn dak in-nhar li saret sej]a g]all-]las b'att [udizzjarju.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.